

SOSIAALITURVA JA RIITTÄVÄ TOIMEENTULO OVAT JOKAISELLE KUULUVIA IHMISOIKEUKSIA

- YK:n ihmisoikeuskomiteat ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien komitea ovat moittineet Suomea useasti perusturvan riittämättömyydestä.
- Lakisääteinen perusturvan riittävyyden arviointiraportti osoitti perusturvan olevan riittämätöntä jo ennen uusimpia leikkauksia.
- Laajat sosiaaliturvaleikkaukset heikentävät monien ihmisryhmien oikeuksien toteutumista Suomessa.
- THL:n arvion mukaan leikkaukset lisäävät köyhyysriskissä olevien määrää 97 000 ihmisellä vuoteen 2027 mennessä.
- Viimesijaisen ja byrokraattisen toimeentulotuen tarve kasvaa selvästi leikkausten myötä.

MITÄ KANSANEDUSTAJA VOI TEHDÄ IHMISOIKEUKSIEN EDISTÄMISEKSI?

- 1. Edistää sosiaaliturvan riittävyyden ja sosiaaliturvaleikkausten vaikutusten säännöllistä arviointia, ja että muutoksiin ryhdytään arvioinnin pohjalta.**
 - Laki kansaneläkeindeksistä edellyttää perusturvan riittävyyden arviointia vaalikausittain. Arviointiraportin tulokset on huomioitava lainsäädännössä, mukaan lukien yleistukimallin kehittämisessä.
 - Tulee harkita kohdennettuja tukitoimia heikossa asemassa oleville, kuten pienituloisille lapsiperheille.
- 2. Huolehtia, että toimeentulotuen kokonaisuudistuksessa turvataan vähimmäistason toimeentulo kaikille**
 - Oikeus tulla toimeen on perustuslakiin (19.1 §) kirjattu subjektiivinen oikeus. Sen tarkoituksena on turvata ihmisarvoisen elämän perusedellytysten toteutuminen.
 - Toimeentulotuen tulee olla kaikille sitä tarvitseville saavutettava ja syrjimätön etuus.
- 3. Varmistaa, että sosiaali- ja terveydenhuolto eivät tule kenellekään liian kalliiksi. Edistää asiakasmaksu- ja maksukattotasoja, jotka huomioivat heikossa asemassa olevat ryhmät.**
 - Oikeus terveyteen edellyttää yhdenvertaista pääsyä palveluihin. Julkiset palvelut ovat erityisen tärkeitä köyhyys-/syrjäytymisriskissä oleville ihmisille ja perheille.
 - Asiakasmaksut aiheuttavat ahdinkoa köyhille ja köyhyys-/syrjäytymisriskissä oleville ihmisille. Maksut voivat muodostaa esteen palveluiden käytölle.

